

Kje: PR2 - Tema 2 - Modul 2.3 - Prvi videoposnetek na Video viri: "Spolno prenosljive bolezni (spolno prenosljive bolezni), vzroki, znaki in simptomi, diagnoza in zdravljenje"

<https://www.youtube.com/watch?v=gVH1gY05MsA>

VIDEO: Spolno prenosljive bolezni, vzroki, znaki in simptomi, diagnostika in zdravljenje

Današnja tema so spolno prenosljive bolezni. Spolno prenosljive bolezni, imenovane tudi spolno prenosljive okužbe, so okužbe, ki se večinoma širijo s spolnim stikom, zlasti z vaginalnim, analnim in oralnim seksom. Nekatere spolno prenosljive bolezni se lahko širijo tudi z neseksualnimi stiki, na primer z uporabo nesteriliziranih igel za droge, z matere na dojenčka med porodom in dojenjem ter s transfuzijo krvi. Spolno prenosljive bolezni, ki se med porodom prenesejo na dojenčka, lahko privedejo do slabih rezultatov za otroka. Da bi preprečili spolno prenosljive bolezni pri novorojenčkih, zdravniki vedno spodbujajo nosečnice, naj se testirajo in zdravijo za protencionalne spolno prenosljive bolezni, tudi če nimajo nobenih simptomov. Nekatere spolno prenosljive bolezni lahko povzročijo neplodnost tako pri ženskah kot pri moških. Obstaja večje tveganje, da bolezen nevede prenesete na druge, saj spolno prenosljive bolezni sprva ne povzročajo simptomov. Najpogostejše spolno prenosljive bolezni so klamidija, šankroid, pubične uši ali raki, genitalni herpes, hepatitis, trihomoniaza, HIV/AIDS, gonoreja, sifilis, garje, molluscumcontagiosum, okužba z ureaplazmo, humani virus papiloma (HPV). Številne spolno prenosljive bolezni so ozdravljive, nekatere pa niso ozdravljive. Nekatere ozdravljive spolno prenosljive bolezni so sifilis, raki, gonoreja, trihomoniaza in klamidija, neozdravljive pa herpes, HIV, humani papiloma virus in hepatitis B. Leta 2005 naj bi imelo približno 1,1 milijarde ljudi spolno prenosljive bolezni, razen HIV/aidsa, zaradi česar je umrlo približno 180.000 ljudi. Približno 500 milijonov jih je bilo okuženih s sifilisom, gonorejo, klamidijo ali trihomoniazo. Dodatnih 530 ljudi je imelo genitalni herpes, približno 290 milijonov žensk pa človeški papiloma virus. Spolno prenosljive bolezni lahko povzročajo bakterije, paraziti in virusi. Bakterijske spolno prenosljive bolezni vključujejo gonorejo, sifilis in klamidijo. Med parazitskimi spolno prenosljivimi boleznimi sta trihomoniaza in pubične uši. Virusne spolno prenosljive bolezni vključujejo papiloma virus, genitalni herpes in HIV. Genitalni predeli so običajno vlažno in toplo okolje, idealno za rast bakterij, parazitov in virusov. Dejavniki, ki lahko povečajo tveganje za spolno prenosljive bolezni, so: nezaščiteni spolni odnosi, spolne aktivnosti z več partnerji, spolno prenosljive bolezni v preteklosti in souporaba igel. Ker so mladi, se polovica spolno prenosljivih bolezni pojavi pri ljudeh, starih od 15 do 24 let. Pogosti simptomi so boleče in pekoče uriniranje, bolečina ali nelagodje med spolnim odnosom, nenavaden ali nenavadno dišeč izcedek iz nožnice, vročina, bolečine v spodnjem delu trebuha, nenavadna krvavitev iz nožnice, izcedek iz penisa, rane, izbokline, izpuščaji na ali okoli penisa ali moda, na ali okoli nožnice, na ali okoli anusa, zadnjice, stegen ali ust, boleča ali otekla moda, srbenje v ali okoli nožnice. Diagnostika in zdravljenje. V večini primerov spolno prenosljivih bolezni ni mogoče diagnosticirati samo na podlagi simptomov. Če zdravnik sumi, da imate morda spolno prenosljivo bolezen, vam bo verjetno priporočil teste za preverjanje. Test lahko vključuje krvni test, vzorce urina, vzorce tekočine iz aktivnih genitalnih ranic. Pregled spolno prenosljivih okužb je pomemben za vse, vključno z nosečnicami, ženskami, starimi 21 let in več, spolno aktivnimi ženskami, mlajšimi od 25 let, moškimi, ki imajo spolne stike z moškimi, osebami s HIV in osebami, ki imajo novega partnerja. Presejalne preglede opravimo, ko simptomi niso prisotni. To lahko pomaga pri preprečevanju spolno prenosljivih bolezni in z njimi povezanih zapletov. Zdravljenje. Zdravljenje se razlikuje glede na vrsto spolno prenosljive bolezni. Pri nosečnicah s spolno

prenosljivo boleznijo lahko takojšnje zdravljenje prepreči ali zmanjša tveganje, da bi se otrok okužil. Spolno prenosljive bolezni, ki jih povzročajo bakterije, je lažje zdraviti kot virusne spolno prenosljive bolezni. Virusne okužbe je mogoče obvladati, vendar jih ni mogoče vedno ozdraviti. Z antibiotiki je mogoče pozdraviti bakterijske in parazitske spolno prenosljive bolezni. Protivirusna zdravila lahko okužbe nadzorujejo več let in zmanjšajo tveganje prenosa. Na voljo so zdravila, ki zmanjšujejo pogostost in resnost izbruha herpesa. Protivirusna zdravila lahko več let ohranjajo okužbe pod nadzorom in zmanjšajo tveganje prenosa. Na voljo so zdravila za zmanjšanje pogostosti in resnosti izbruha herpesa. Tveganje za spolno prenosljive bolezni lahko preprečite ali zmanjšate tako, da se vzdržite spolnih dejanj, se cepite, imate enega spolnega partnerja, ne uživajte alkohola ali se izogibate rekreativnim drogam, ki lahko povečajo možnost tveganega vedenja ali vplivajo na vašo presojo.